

Svatava Pírková Jakobson
Lida Cope
East Carolina University

The Svatava Jakobson Archive: Major Components

- The earliest sound collection of Texas Czech recordings : 189 hour-long (now digitized) analog tapes; cc. 800 reel-to-reel recordings, and stacks of LPs; an extensive collection of today famous Texas Czech bands
- The entire Jakobson collection also includes over 25 boxes of songbooks (hand-written, the earliest found so far from 1917), photographs, and manuscripts concerning ethnocultural and intellectual traditions of Czechs and Slovaks in the U.S.; a script for a documentary entitled *Argument for the Film **AND the unprocessed film itself: Czech Language in Texas***; notes, personal letters, student fieldwork reports; fieldnotes and other documents prepared for the *Smithsonian Bicentennial's Festival of American Folk Life* in 1976.
- cc. 33 linear feet of material

"No book will ever be able to replicate the experience of this mess"

Argument of Film - Czech Language in
Texas

INTRODUCTION:

1. SCENE: Inside Blahuta's house -

Blahuta's speech:
Texas schoolyard
Did not teach Czech to his kids
Now they ask why
Why didn't I?
Things would have been so different

STATEMENT OF THE CONCEPT OF FILM:

2. SCENE: Channel 8 studio -

Dr. Jacobsen and Ed Hugoz discuss the status
of Czech language in Texas:
History of Czech's in Texas
Profile of four generations:
1880-1920 - Immigrants - Czech speakers
1920-1840 - 1st generation Czech-American
1940-1960 - 2nd generation- Czech-English
1960- - 3rd " English

PROFILE OF CZECH'S IN TEXAS

3. SCENE: Just outside Mrs. Kubos farm

We drive up to Mrs. Kubos' house
She invites us in.

4. SCENE: Inside Mrs. Kubos' home -

Mrs. Kubos speaks
She longs to return to her country
Coming to Texas was a shock
This photo will always connect her to her parents

5. SCENE: Channel 8 Studio -

Dr. Jacobsen tells Ed that this generation
was traumatized by coming to Texas, they
never gave up their desire to be reconnected
to their beloved country.

6. SCENE: Outside in the Konvicka farm yard -

Mr. Konvicka speaks of the determination
of his generation to build a new community
of small farms and big families here in Texas.

He is part of the first generation of Czech- Americans
who plan to bring the Czech culture to Texas instead
of returning to the old country itself.

Who was Svatava Jakobson?

SOCIOLOGICKO - ESTETICKÁ STUDIE

O DNEŠNÍ FUNKCI LIDOVÉ PÍSNĚ NA

MORAVSKO - SLOVENSKÉM POMEZÍ.

Lučava Pirková

**Sociologicko-estetická studie o dnešní funkci moravské
písně na moravsko-slovenském pomezí (1933/1934)**

Promo poster for the film *The Vanishing World* (1934)

Svatava Pírková Jakobson and Antonín Pelc

Č. j. A/6-09525/20-57

Dne 5.8.1957

Provedl pod. Kotrba /hod.

Zapsal starš. Hanková

M V - III. správa,

odb.1, ref.311, ref.Svoboda

MINISTERSTVO VNITRA

Dělo

5 VIII 1957

A/3 - 01202/511

USTANOVKA

byla žádána v těchto bodech:

Jeho politickou činnost a příslušnost od r.1945 do dnešní doby, jeho politické názory a postoj k dnešnímu zřízení, jeho styky a o jaké osoby se jedná.

V y s k o č i l Pavel, nar. 10.9.1926 v Praze, učitelský původ, Čech, čsl.stát.přisl., střední vzdělání, svobodný, bez pol.přisl., důchodce, zaměstnán jako asistent Slovanského ústavu v Praze
Bytem: Praha 5, Na Petynce 173/88 od 22.1.1938.
Dříve: Praha 5, Librova 405 od narození.
Hlášen dle OP 3569148 NB 5, 24.5.1950.

Pochází z učitelské rodiny, ze 3 sourozenců. Oba rodiče dosud žijí a bude o nich psáno později.

Prošetřovaný je od mládí často nemocný, trpí údajně nějakou nervovou chorobou, má i nezdravý vzhled a budí dojem nenormálního člověka. Vyrůstal však v dobrých rodinných i finančních poměrech. Vystudoval gymnasium, ale vzhledem k nervové chorobě jej navštěvoval delší dobu než normálně. Poté vstoupil do katolického semináře a chtěl být knězem. Některou dobu též i v semináři v Praze 6, Sadová 676/3 bydlel a nosil již kněžský kolárek. Později, asi kolem r.1948 odtud odešel, údajně pro nemoc a stále již bydlí u rodičů. Kde byl poté zaměstnán není přesně známo, dle údajů pracuje vzhledem k nemoci 3 až 4 hodiny denně. Nyní je již určitou dobu ve Slovanském ústavu a má zde dělat nějaké překlady knih.

On sám i celá rodina jsou všichni značně nábožensky založení, prošetřovaný je považován za náboženského fanatika, avšak ne tím, že by náboženství před okolím propagoval, ale tím, že stále navštěvuje kostely, žije v samých modlitbách a jedině tomuto se ve volném čase věnuje.

Politicky není, pokud je známo od r.1945, organizován, ale sympatizuje se stranou lidovou. Věřejnou nebo jinou činnost v bydlišti nikdy

*A life of uncertainty inside and out; before us always a thought and hope for return.
Temporary apartments, clothes in the suitcases, books in the boxes, boxes in storage,
losses as we moved from one country to another, searching for places to stay, for visa, for
seats on the ships and on the trains, switching from one language to another, from one
environment to the next, and people, people of many countries, of different traits,
expertise, fates; meetings and farewells, lifting the anchor and as soon as lowered again,
fleeing Norway on foot with Germans right behind us, our friends there arrested and
killed, tension in Sweden, another full year of visiting consulates and legal offices,
acrobatic attempts to leave, drowned ships, occupied docks, our ship stopped and searched
by Germans in the open Atlantic, and finally that incredible feeling of freedom and peace
still with mines within a hand's reach, and then America, full of surprises in all respects.*

From the right:
Svatava Pírková, Roman Jakobson, unidentified woman

I have continued with my sociologic-musical work here among our countrymen, thousands of whom live in the Czech quarter of New York and on the farms in its vicinity, teach Czech at 2 universities to white and black Americans, Slavic people, American Czechs and other nationalities, [and] it makes me very happy to hear them speak and read it [...].

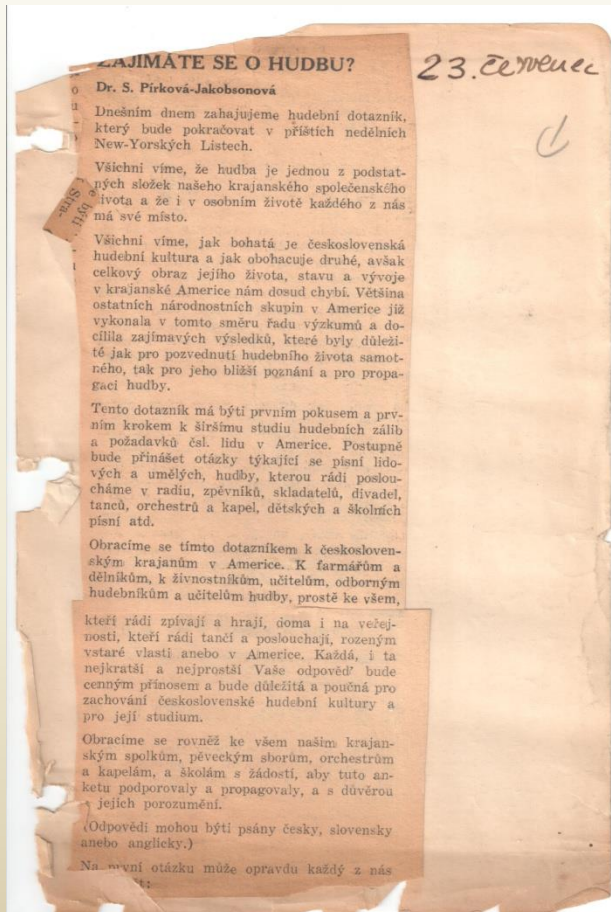
Sometimes I dream that I'm walking through a crowd of people speaking Czech. When will it become reality? [...]. I am working on two books, one about the state of the Czech folksong and music in emigration, the other a monograph about an old woman originally from Skalica [in Slovakia], and various articles for academic journals.

The *Dotazník* Project

- *New yorské listy* (1874-1966)
- *Nedělní new yorské listy* (weekly supplement)
- *Hudební Dotazník* (1944-1945)
  - A regular feature *Zajímáte se o hudbu?* ‘Are you interested in music?’
  - *Schůzky Písničkářů* (first held April 14, 1945 in the SOKOL Hall, East 71st Street; evidenced in NNL)
  - Personal letters from the readers and collected song books

Hudební Dotazník (Nedělní New yorské Listy) 7/23/1944 – 9/2/1945

as “the first attempt and first step toward broader study of musical interests and desires of Czechs and Slovaks in America. In stages, it will bring questions regarding folk and authored songs, music that you like to listen to on the radio, song books, composers, theatrical performances, dances, orchestras and other musical ensembles, children’s songs, school songs, etc.” (7/23/1944)

NEDELNÍ NEW-YORSKÉ LISTY PART TWO

Ročník LV. — Číslo 19. — V New Yorku v neděli, dne 13. května 1945. — Sunday, May 13, 1945. — Volume Number LV. — Number 19.

Dr. S. Pirková-Jakobsonová

Zajímáte se o hudbu?

Pan Frank MASEK poslal krásnou básně Sládkovu mení naše písně. Řádi bychom všech, znáte-li, pane Masek, k těmto slovům také melodií?

Je proti nám kdo není s námi
a jehny' byt' vlas to byl,
kdo v nepřátel je složí chrámy,
to krev už není z našich žil.

My potřebujem mužů celých
a v bojích, geotě, vzdušnou leb,
a myšlenku na čelech smělých
a pohodu pro cizí chleb.

My potřebujem velkých lidí
jež bouří velké vzdušný
a z celé duše nenávají
a z celé duše milují.

J. V. Sládek.

Pani Anna SEČENY, jedné z našich věrných přispěvatelů a která se může řadit mezi nejlepší znalce pravých starých lidových písní nejen v New Yorku, ale i v staré vlasti, a která jich také napsala několik na desky během první schůzky písničkářů, posílá zase nové písně ze své zárobky:

Čtená redakce —
pozdravujem vás a tady vám posílám jednu píseň. Jak sa milý z milú pohňoval a ona ho volá zptáky a on i vyčítá.

Možes ty k nám chodivati, milý Janenko,
a já bych k vám chodivati, milá Andulenko,
proč vas je velké bato, sivá holubjenko,
já dám bato vyháziati,
možes ty k nám chodivati,
milý Janenko.

A jak bych k vám chodivati,
milá Andulenko,
čet u vás blechy kušú,
sivá holubjenka,
já dám vám blechy vyčytati,
možes ty k nám chodivati,
milý Janenko.

A já bych k vám chodivati,
milá Andulenko,
ket ti vaši otyky drolú,
sivá holubjenka,
já dám starým flasu vína,
nech tam drolú u komína,
možes ty k nám chodivati,
milý Janenko.

A já bych k vám chodivati,
milá Andulenko,
ket ti vaši psi šekajú,
sivá holubjenka,
já dám psám kus chleba,
nech šekajú de jim treba,
možes ty k nám chodivati,
milý Janenko.

Konec.

Píseň. — Čtená redakce, já mám také líslou k objednat, ket já spím tak sa mi snívajú píseň, nípěť sam neslyšela také píseň co sa mi zdáta. Tak zni:

Skoro ráno sa svítání
jak sem šel do pola,
postreltel som švarnú pannu,
ona na mňa volala.
Já sem sa jí tak polekal
jak ket hrom uderí do koša,
To sa mi zdálo.

A ešte sa mi zdálo, jak Toltijám zametal strit a zpival et:

Jak sem šel do kláštéra
volal sem ťa, moja milá,
nescela si za mňa it.

A já mu povídám a vy si zpívate slovensky jak ste Toltiján a on povídal já sem na Slovensku delal já umím slovensky mŕvút aj zpvat. To je pravda, to sa mi zdálo ket sem spala. Je to ale dva roky. Sak už sem si zas napísala píseň pro vás.

Zostávám a detú — Anna Sečeny.

* * *

Pani Marie STOWASSER-OVÁ posílá pěknou lidovou českou písničku:

Čtená redakce, zasílám jednu veselější písničku:

Na vršičku kaple, kaplička,
chodila tam moje Hanička,
očihla tam po ránu ku svatému jámu,
ku svatému Vojtěchu pro svoji potěchu,
ku svatému Vojtěchu, to pro potěchu.

Svatý Jene prosím Tebe,
Vypros mi svou milost z nebe,
u samotného Pánbicha, to pro mého Jenička.

Jeničku můj milý, přijď ke mně na chvíli,
Jeničku můj milý, přijď až se den nachýlí,
přijď si ke mně já ti dám rozmarínu zelenou,
přijď si ke mně já ti dám tloušť pentli,
přijď si ke mně já ti dám růžičku červenou.
Přijď si ke mně já ti dám, protože tě ráda mám.

Na vršičku kaple, kaplička,
chodila tam moje Hanička,
chodila tam každý den,
teď sotva jednou za týden,
neprosť již žádného patrona svatého,
neprosť již žádného, má již svého milého.
Marie Stowasser-ová.

* * *

Dnes otiskujeme dvě písně z mnohých, kterými do našeho dotazníku přispěla ČTENÁRKA Z MORAVY:

PISEŇ LEGIONÁŘŮ Z PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Pochodně hněvu neseme
a v srdci střelný prach,
v němž rudý plamen vrháme
a rázem zmizí střech.
Pěsť naše jako z ocele
a pomstou plane zrak,
jen bijme, palme veselé,
kde nejhustší je mrak.

Tam v dáli hanbu stopená
je avatá naše zem,
krev naší cestu znamená,
my bez lázně dří jdem.
Z těch raných krev krapejí
svěobody vyrosté kvěť,
kde s námi jíti nechtějí
nám budou zavídat.

Nuž, vzhůru hlavu, přátelé,
hleď pŕmo orli zrak,
blesk šlechně z naší ocele,
kde nejhustší je mrak.
A křstý všechny na poli
nás kule zhoufí,
tu jenom odraz sokolí
jame věrně plníli.

PŘEVOZNIK

Byl jednou jeden převozník
a dcera jeho mladá,
co on za převoz dostane,
dceři na věno skládá.

A skládá, skládá dlouhý čas
a nestojí to za to,
až přijde jednou velký pán,
ten dá za převoz zlato.

A pán ten jezď den co den,
zlato za převoz dává,
a dceři převozníkově
svou panečkou lásku hová.

A dcera tomu ráda je,
že pán ten chodí za ní,
a převozník se račaje,
že dcera bude pání.

A chodil, chodil, den co den,
a nechodí již více,
a dceři převozníkově
od žalů blednou líce.

Pán ten již dávno zapomněl
na její očka smávká,
a dcera převozníková
ve vlnách krásu hledá.

Na břehu byli převozník,
hlava jeho je sedá,
on stále pluje po vlnách
a dcera na dne hledá.

Netrvalo to dlouhý čas,
dcera je nalezená,
nedaleko rodné chaty
na břehu vyhozená.

* * *

OPRAVY:

Dne 29. IV. jsme uvedli velmi zajímavý příspěvek o svatebních písních a obřadech na Valašsku pana Josepha Lenharda. Jak autor tak i my jsme tam našli několik tiskových chyb, téměř všechny v slavnosti družbové veršované řeči, kterou si pan Lenhard obdivuhodně pamatuje a která je vzácným příkladem tradičních řečí našich selských obřadů, jejich počátky jsou až k začátkům v předkřesťanských dobách praslavanských. Tím více hlídáme tiskových chyb a prosíme naše čtenáře, aby si je podle našich oprav také opravili. 30. řádka byla vynechána a totiž:

Jedno bylo lyse, druhé kusé,
a to třetí bez pysku,
na tom sem neměl žádného zisku,
Potom sem přijel do Chropíně,
tam sem si koupil čtyry svíně.

Dále v 48. řádce má být: devatero mladých vysedla místo devatero volů vysedla. A nakonec družbova říkání má být:

a všl muzikanti hrajte
a věcej nepostávajíte.

* * *

NAŠIM ČTENÁŘŮM A PRISPĚVATELŮM:

Od vzniku našeho Hudebního dotazníku jsme často dostali od našich přispěvatelů otázku, proč je to právě HUDEBNÍ dotazník, když se v něm mluví o písních, a nikoli dotazník písněvů. Chceme na to dnes odpovědět:

Předně, jsme toho názoru, že pojem HUDEBY V ŠIROKEM SLOVA SMYSLU zahrnuje nejen skladby pro hudební nástroje ať už sólové nebo v orchestru, ale i písně, tedy každý hudební projev ať se hraje nebo zpívá. Samozřejmě, na rozdíl od hudby v užším slova smyslu, píseň je sobstvátný projev, kde nete nápev odmyslí od slova a nacpák. Ale na druhé my v New Yorku na pŕ víme, že pan Kilián

Notice: This material may be protected by copyright law (Title 17, U.S. Code). This copy may not be further reproduced or distributed without the specific authorization of the Hoover Institution Archives, Stanford, CA 94305-6010.

Notice: This material may be protected by copyright law (Title 17, U.S. Code). This copy may not be further reproduced or distributed without the specific authorization of the Hoover Institution Archives, Stanford, CA 94305-6010.

The *Anna Seceny* Project

Existing recordings

Bila Hora, Bryan, Buckholts, Damon, Ennis, Granger, Flatonia, Hallettsville, Komensky, Louis, Marak, Moravia, Pflugerville, Praha, Robstown, Shiner, Schulenburg, St. John, Velehrad, Taylor, Temple, West, Austin, Houston, Dallas and many more...

SPJ receives the Texas Czech Heritage Award (1993)

Ethnic Folk Festival, San Antonio 1984

<http://www.laits.utexas.edu/txczechproject>